

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor

Analizând proiectul de **Lege privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 78 din 03.03.2023 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D233/03.03.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect reglementarea cadrului legal privind desfășurarea acțiunilor în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor în scopul asigurării unui nivel ridicat de protecție al acestora și al unei bune funcționări a pieței interne a Uniunii Europene.

Potrivit Expunerii de motive, *„Prezenta lege urmărește să contribuie la funcționarea pieței interne și la atingerea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, permițând entităților calificate care reprezintă interesele colective ale consumatorilor să introducă, în cadrul unei proceduri judiciare, acțiuni în reprezentare atât pentru obținerea unor măsuri de încetare, cât și pentru obținerea unor măsuri reparatorii împotriva comercianților care încalcă dispozițiile prevederilor legale din anexă. Respectivele entități calificate pot solicita încetarea sau interzicerea unei astfel de conduite ilicite și pot solicita remedieri, precum despăgubirea, repararea, înlocuirea,*

reducerea prețului, încetarea contractului sau rambursarea prețului plătit, după caz”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Din punct de vedere al dreptului european, prezentul demers normativ intră sub incidența reglementărilor europene statuate la nivelul Uniunii Europene, subsumate **Politicii în domeniul consumatorilor, integrate segmentului legislativ – Informarea, educarea și reprezentarea consumatorilor.**

În raport de obiectul specific de reglementare, la nivelul **dreptului european derivat**, prezintă incidență directă dispozițiile **Directivei (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE**, prevederi pe care inițiatorii prezentului demers își propun să le transpună **cu caracter integral la nivelul legislației naționale de profil**, îndeplinindu-se astfel angajamentele asumate de România prin *Tratatul de aderare la UE*, așa cum a fost ratificat prin **Legea nr. 157/2005**.

De menționat că, în prezent, cadrul legal intern în domeniu este pe deplin armonizat cu normele europene incidente, **preluarea la nivelul legislației naționale de profil a actului de bază în materie**, respectiv a **Directivei 2009/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor**, realizându-se prin intermediul prevederilor **Hotărârii Guvernului nr. 1553/2004 privind unele modalități de încetare a practicilor ilicite în domeniul protecției intereselor colective ale consumatorilor**, republicată cu modificările și completările ulterioare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Data fiind însă evoluția continuă a acquis-ului comunitar în domeniul protecției intereselor colective ale consumatorilor, pe linia informării, educării și reprezentării consumatorilor, semnalăm că la nivelul Uniunii Europene a fost **adoptată Directiva (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE**, antrenând astfel, obligația statelor membre de a se conforma acestei noi

reglementări în domeniu, în contextul armonizării legislative, o obligație ce incumbă, inclusiv, statului român.

Din această perspectivă, așa după cum se menționează de către inițiatori în cuprinsul *Expunerii de motive*, prezentul demers ce-și propune **transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2020/1828**, este unul pe deplin justificat, ce se integrează pe aceleași coordonate ale îndeplinirii angajamentelor ce revin României în calitate de stat membru al UE, ce se impune a fi promovat și adoptat cu *celeritate*, în condițiile în care termenul limită de transpunere a acestui *act juridic european*, conform art. 24 din directivă, anume data de 25 decembrie 2022, este un termen depășit, o situație susceptibilă de a genera declanșarea *procedurii de infringement*, în *absența* unui atare demers normativ, în pofida faptului că *aplicarea* propriu-zisă a normelor europene se va face începând cu data de 25 iunie 2023.

5. Semnalăm că, potrivit prevederilor art. 47 alin. (5) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, articolele vor fi prevăzute cu denumiri marginale, exprimând sintetic obiectul lor, doar la coduri și la legi de mare întindere. Având în vedere faptul că prezentul proiect conține doar 24 de articole, în măsura în care se apreciază că nu este vorba de o lege de mare întindere, este necesară eliminarea **denumirilor marginale**.

6. La **titlu**, pentru unitate terminologică cu art. 1 alin. (1), recomandăm reformularea, astfel:

„Lege privind desfășurarea acțiunilor în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor”.

7. La **art. 1 alin. (2)**, semnalăm că sintagma *„abuzului de procedură”* este insuficient de clară, deoarece nu este definită în proiect și nici nu există alte norme în care să se regăsească, fiind astfel improprie stilului normativ.

Ca urmare, în aplicarea dispozițiilor art. 48 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, recomandăm definirea respectivei sintagme în cadrul art. 3, în care se definesc termenii și expresiile utilizați în prezentul proiect.

La redactarea definiției respectivei sintagme, trebuie să fie avute în vedere dispozițiile *de lege lata* ale art. 15¹ din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările

¹ „Art. 15. - Niciun drept nu poate fi exercitat în scopul de a vătăma sau păgubi pe altul ori într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe.”.

ulterioare și ale art. 12² din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

La **alin. (4)**, semnalăm că norma, în actuala redactare, este insuficient de clară, ceea ce afectează accesibilitatea și predictibilitatea acesteia. Totodată, menționăm că aceasta **nu reprezintă** transpunerea riguroasă a dispoziției art. 1 alin. (2) teza finală din Directiva (UE) 2020/1828 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2020 privind acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE, potrivit căreia *„Punerea în aplicare a prezentei directive nu poate constitui un temei pentru reducerea protecției consumatorilor în domeniile reglementate de actele juridice enumerate în anexa I.”*

Sub rezerva observației de mai sus, pentru o exprimare specifică stilului normativ, sintagma *„domeniile reglementate de prevederile legale enumerate”* trebuie înlocuită cu sintagma *„domeniile reglementate de actele normative și de actele juridice europene prevăzute”*.

Formulăm prezenta observație pentru toate situațiile similare din proiect.

Totodată, în aplicarea dispozițiilor art. 57 alin. (4) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară completarea textului, în finalul său, cu mențiunea că anexa face parte integrantă din actul normativ.

La **alin. (5)**, pentru conformitate cu exigențele de tehnică legislativă, propunem ca modalitatea de identificare a subdiviziunii structurale în discuție să se realizeze sub forma *„(5)”*.

Totodată, semnalăm că exprimarea *„sunt libere să aleagă orice mijloc procedural care le este disponibil în temeiul prevederilor legale”* nu îndeplinește cerințele privind claritatea și previzibilitatea normelor juridice, fiind necesară revederea acesteia.

La **alin. (6)**, pentru corectitudinea normei de trimitere, este necesar ca textul preconizat să fie redat sub forma:

„(6) Prelucrarea datelor cu caracter personal de către entitățile calificate se realizează cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește

² „Art. 12. - (1) Drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege și fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părți. (2) Partea care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv răspunde pentru prejudiciile materiale și morale cauzate. Ea va putea fi obligată, potrivit legii, și la plata unei amenzi judiciare. (3) De asemenea, partea care nu își îndeplinește cu bună-credință obligațiile procesuale răspunde potrivit alin. (2).”

prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și cu cele ale Legii nr.190/2018 privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările ulterioare”.

8. La **art. 2 alin. (2) și (4)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, este necesară înlocuirea sintagmelor „*menționate la*” și „*menționate în*” cu sintagmele „*prevăzute la*”, respectiv „*prevăzute în*”.

Reiterăm prezenta observație pentru toate situațiile similare din proiect.

La **alin. (2)**, semnalăm că, prin gradul mare de generalitate, expresia „*persoanele intresate independent de prevederile prezentei legi*” este improprie stilului normativ, fiind necesară reformularea corespunzătoare a acesteia.

Totodată, este necesară redarea corectă a cuvântului „*intresate*”, astfel: „*interesate*”.

La **alin. (3)**, pentru o exprimare corectă, este necesară eliminarea prepoziției „*de*” din expresia „*încălcărilor de la nivel intern și transfrontalier*”.

La **alin. (5)**, semnalăm că pentru instituirea unei reglementări accesibile și clare, ar trebui să se indice în mod expres normele la care se face referire în mod generic în exprimarea „*prevederilor legale referitoare la legea aplicabilă obligațiilor contractuale și necontractuale*”.

9. La **art. 3**, referitor la definiția propusă la **lit. d)** pentru termenul „*consumator*”, semnalăm că acest termen este definit la **art. 2 pct. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare**, fiind necesară utilizarea unei norme de trimitere, pentru a nu se crea paralelism în reglementare.

În ceea ce privește definiția propusă la **lit. g)** pentru expresia „*entitate calificată*”, pentru claritatea exprimării, se impune revederea formulării „*drept calificată*”.

10. La **art. 4 alin. (3) lit. a)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, este necesară înlocuirea sintagmei „*Legea nr. 287/2009 privind Codul civil*” cu sintagma „*Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare*”.

Pentru aceleași considerente, la **art. 7 alin. (3)**, sintagma „*Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare*” trebuie înlocuită cu sintagma „*Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare*”, urmând ca referirile ulterioare la acest act normativ, din **art. 8 alin. (1)**, **art. 11 alin. (1)**, **art. 15**, **art. 18** precum și din **art. 19 alin. (1) lit. e**) să se realizeze sub forma „*Legii nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare*”.

Pentru un spor de rigoare normativă, propunem ca expresia „*obiectul său de activitate statutar*”, din debutul **lit. b)**, să fie înlocuită cu expresia „**obiectul său de activitate**”.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

La **lit. c)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, sintagma „*entitate nonprofit*” trebuie înlocuită cu sintagma „*entitate fără scop lucrativ*”.

La **lit. f)**, pentru un spor de rigoare normativă, recomandăm înlocuirea sintagmei „*site-ul web propriu*” cu sintagma „**pagina de internet proprie**”.

Această observație este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art. 13 alin. (1) partea introductivă**.

Totodată, pentru o exprimare proprie stilului normativ, expresiile „*de la alin. (3)*” și „*din Anexă*” trebuie redactate sub forma „*de la prevederile alin. (3)*”, respectiv „*din anexă*”.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

11. La **art. 5, alin. (2) și (3)**, expresiile „*până la 10 decembrie 2023*” și „*până la 26 decembrie 2023*” trebuie înlocuite cu expresiile „*până la data de 10 decembrie 2023*”, respectiv „*până la data de 26 decembrie 2023*”.

La **alin. (6) și (9)**, pentru unitate terminologică, este necesară înlocuirea sintagmei „*indicate la*” cu sintagma „**prevăzute la**”.

La **alin. (9)**, pentru corectitudinea normei de trimitere, este necesară reformularea textului în partea de final, astfel: „**Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare**”.

La **alin. (11)**, pentru rigoarea exprimării, este necesară înlocuirea expresiei „*în temeiul atributului de punct național de contact*” cu expresia „**în calitate de punct național de contact, potrivit prevederilor alin. (13)**”.

Totodată, pentru rigoarea exprimării, sintagma „*potrivit art. 412 alin. (1) pct. 8 C.proc.civ.*” trebuie înlocuită cu sintagma „**potrivit**”.

prevederilor art. 412 alin. (1) pct. 8 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

12. La art. 6 alin. (1), semnalăm că, în actuala redactare, prin utilizarea sintagmei *„pot introduce astfel de acțiuni în reprezentare în fața instanțelor judecătorești naționale”*, norma este insuficient de clară, având în vedere faptul că nu se înțelege dacă este vorba de instanțele judecătorești naționale ale fiecărei entități calificate desemnate în prealabil într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau este vorba de instanțele judecătorești din România.

Ca urmare a celor de mai sus, este necesară reformularea corespunzătoare a normei. În acest sens, precizăm că, potrivit prevederilor art. 6 alin. (1) din actul juridic european care este transpus prin prezentul proiect, *„Statele membre se asigură că entitățile calificate desemnate în prealabil într-un alt stat membru în scopul introducerii de acțiuni în reprezentare transfrontaliere pot introduce astfel de acțiuni în reprezentare în fața propriilor instanțe judecătorești sau autorități administrative”*.

13. La art. 7 alin. (2), semnalăm că sintagmele *„potrivit legii”* și *„în condițiile legii”*, prin gradul mare de generalitate, nu întrunesc criteriile de precizie, claritate și previzibilitate impuse de jurisprudența Curții Constituționale, întrucât norma nu stabilește în mod distinct, precis și explicit care sunt aspectele vizate.

Precizăm că, potrivit prevederilor art. 50 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„(2) Dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare”*.

La **alin. (3),** semnalăm că trimiterea generică la dispozițiile Codului de procedură civilă nu îndeplinește cerințele de previzibilitate, accesibilitate și claritate specifice normelor juridice, fiind necesară reformularea acesteia, astfel încât să fie prevăzute în mod expres normele vizate.

La **alin. (4) partea introductivă,** semnalăm că, prin gradul mare de generalitate, sintagma *„cel puțin”* nu asigură eficiență și certitudine normei din punct de vedere juridic, fiind necesară reformularea corespunzătoare a textului.

14. La art. 8 alin. (2), potrivit uzanțelor normative, marcarea enumerărilor se va realiza sub formele *„a), b)”*.

În considerarea însușirii prezentei observații, la **art. 17 alin. (2)**, norma de trimitere la „*art. 8 alin. (1) lit. (a)*” se va reda astfel: „*art. 8 alin. (1) lit. a)*”.

La **alin. (2) lit. b)**, semnalăm că sintagma „*formă considerată adecvată*”, prin gradul mare de generalitate, este improprie stilului normativ, fiind necesară revederea acesteia.

De altfel, utilizarea respectivei sintagme reprezintă o **transpunere improprie** a art. 8 alin. (2) lit. b) din actul juridic european transpus prin prezentul proiect, potrivit căruia obligația de a publica decizia privind măsura, integral sau parțial, într-o formă considerată adecvată de către instanța judecătorească sau autoritatea administrativă **se aplică doar dacă este prevăzută în dreptul intern.**

15. La **art. 9 alin. (3)**, pentru cursivitatea normei, este necesară înlocuirea sintagmei „*în termen de 30 zile*” cu sintagma „*în termen de 30 de zile*”.

16. La **art. 10 alin. (2)**, este necesară revederea și reformularea normei, întrucât formularea „*nu îndepărtează acțiunea în reprezentare de protecția intereselor colective ale consumatorilor*” nu este suficient de clară.

La **alin. (3) partea introductivă**, din rațiuni ce vizează normele de tehnică legislativă, propunem ca norma de trimitere la „*alin. (1)-(2)*,” să fie scrisă „*alin. (1) și (2)*,”.

17. La **art. 12 alin. (2)**, exprimarea „*Prin derogare de la alin. (1) ...*” se va reda sub forma „*Prin excepție de la prevederile alin. (1) ...*”, deoarece potrivit normelor de tehnică legislativă, derogarea operează de la un act normativ la altul și se poate face doar printr-un act de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază; instituția excepției este specifică situațiilor care operează în cadrul aceluiași act normativ.

18. La **art. 13 alin. (1) lit. c)**, pentru o redactare specifică uzanței normative, propunem ca sintagma „*literele (a) și (b)*” să fie redată sub forma „*lit. a) și b)*.”

La **alin. (3)**, semnalăm că sintagma „*prin mijloace adecvate circumstanțelor cauzei și în cadrul unor termene determinate*”, prin gradul mare de generalitate, nu îndeplinește cerințele de previzibilitate, accesibilitate și claritate specifice normelor juridice.

Ca urmare, este necesară reformularea corespunzătoare a normei.

19. La **art. 14 alin. (1) lit. a)**, pentru precizie și unitate terminologică, propunem înlocuirea sintagmei „*Ministerul Economiei și Comisiei*” cu sintagma „*Ministerul Economiei și Comisiei Europene*”.

La alin. (3), potrivit uzanțelor normative, sintagma „*articolul 5 alineatul (3)*” trebuie înlocuită cu sintagma „*art. 5 alin. (3)*”.

20. La **art. 15**, recomandăm corelarea soluției legislative potrivit căreia „*Decizia definitivă a unei instanțe judecătorești sau a unei autorități administrative a oricărui stat membru privind existența unei încălcări care prejudiciază interesele colective ale consumatorilor poate fi folosită de toate părțile drept probă în contextul oricărei alte acțiuni în fața instanțelor judecătorești naționale pentru obținerea de măsuri reparatorii împotriva aceluiași profesionist și pentru aceeași practică*” cu dispozițiile art. 252 alin. (2)³ din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

21. La **art. 16**, semnalăm că soluțiile legislative potrivit cărora termenele de judecată a acțiunilor în reprezentare nu pot fi mai mari de 15 zile - la **alin. (1)**, respectiv 3 zile - la **alin. (2)**, nu sunt argumentate în Expunerea de motive, astfel încât nu se poate înțelege care sunt rațiunile pentru opțiunea de a reglementa respectivele termene.

22. La **art. 18**, semnalăm că sintagma „*precum și cu respectarea principiului proporționalității*” este insuficient de clară, având în vedere faptul că nu este prevăzut dacă este vizat principiul prevăzut de **articolul 5 alineatul (4)**⁴ din **Tratatul privind Uniunea Europeană** sau cel prevăzut de **art. 9⁵ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ**, cu modificările și completările ulterioare.

Referitor la principiul proporționalității, Curtea Constituțională a subliniat⁶ că acesta este un criteriu juridic prin care se apreciază legitimitatea ingerinței puterii statale în domeniul exercitării drepturilor și libertăților fundamentale. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, proporționalitatea este concepută ca un raport just,

³ „(2) Textele care nu sunt publicate în Monitorul Oficial al României sau într-o altă modalitate anume prevăzută de lege, convențiile, tratatele și acordurile internaționale aplicabile în România, care nu sunt integrate într-un text de lege, precum și dreptul internațional cutumiar trebuie dovedite de partea interesată”.

⁴ „(4) În temeiul principiului proporționalității, acțiunea Uniunii, în conținut și formă, nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor tratatelor.

Instituțiile Uniunii aplică principiul proporționalității în conformitate cu Protocolul privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității”.

⁵ „Art. 9. - Formele de activitate ale autorităților administrației publice trebuie să fie corespunzătoare satisfacerii unui interes public, precum și echilibrate din punctul de vedere al efectelor asupra persoanelor. Reglementările sau măsurile autorităților și instituțiilor administrației publice sunt inițiate, adoptate, emise, după caz, numai în urma evaluării nevoilor de interes public sau a problemelor, după caz, a riscurilor și a impactului soluțiilor propuse”.

⁶ A se vedea Decizia nr. 320 din 12 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 678 din 9 iulie 2021.

echitabil între situația de fapt, mijloacele de restrângere a exercițiului unor drepturi și scopul legitim urmărit sau ca un raport echitabil între interesul individual și interesul public. În același sens, în jurisprudența sa⁷, instanța de contencios constituțional a afirmat că „*este necesar ca legiuitorul să instituie criterii obiective care să reflecte exigențele principiului proporționalității*”. Curtea reținea existența unei interferențe între principiul proporționalității și alte principii generale ale dreptului, respectiv: principiile legalității și egalității, precum și principiul echității și justiției. Principiul proporționalității impune ca actele instituțiilor să nu depășească limitele a ceea ce este adecvat și necesar în scopul realizării obiectivelor urmărite, prin aceasta înțelegându-se faptul că, în cazul în care este posibilă o alegere între mai multe măsuri adecvate, trebuie să se recurgă la cea mai puțin constrângătoare, iar inconveniente cauzate nu trebuie să fie disproporționate în raport cu scopurile urmărite⁸.

23. Precizăm că în cuprinsul **art. 19 alin. (1) lit. a) - d)** sunt stabilite drept contravenții anumite fapte, iar în cuprinsul **alin. (2)** se prevede că „*încălcarea, amenda și despăgubirea se stabilesc de către instanța judecătorească națională pe rolul căreia a fost introdusă acțiunea în reprezentare*”.

O astfel de soluție legislativă, prin care **instanța judecătorească** este inclusă prin lege în categoria agenților constatatori ai contravențiilor, **nu poate fi acceptată**, întrucât intră în contradicție cu dispozițiile art. 126 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora, prin instanțele judecătorești se **realizează justiția**.

Activitatea privind constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor nu poate fi subsumată noțiunii de „realizare a justiției”, întrucât acestea nu reprezintă acte de judecată, ci reprezintă o procedură administrativă specifică, de resortul puterii executive, prin care se realizează tragerea la răspundere a contravenientului.

În acest sens, precizăm că, potrivit art. 572 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2009 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, răspunderea contravențională reprezintă o formă a răspunderii administrative, iar potrivit art. 15 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 - reglementarea-cadru în materie - contravenția se constată printr-un proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute

⁷ A se vedea Decizia nr. 71 din 23 mai 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 25 iunie 1996.

⁸ A se vedea Hotărârea Curții Europene de Justiție din 5 mai 1998, National Farmers' Union și alții, C-157/96.

în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic „agenți constatatori”.

Este adevărat că prin lege se poate stabili competența unor organe colegiale de a constata contravențiile și de a aplica sancțiunile, însă, ținând cont de specificul răspunderii contravenționale, respectivele organe nu pot face parte decât din autorități ale administrației publice și nu pot fi parte a autorității judecătorești. Amintim în acest sens, cu titlu de exemplu, competența în materie contravențională a Consiliului Național al Audiovizualului, precum și a Consiliului Concurenței, prevăzută în Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere aspectele de mai sus, este necesar ca prin proiect să fie reglementată o altă modalitate de sancționare a faptelor prevăzute la **art. 19 alin. (1) lit. a) - d)**, astfel încât să se asigure transpunerea art. 19 din Directiva (UE) 2020/1828.

Menționăm că, în prezent, nerespectarea anumitor categorii de hotărâri judecătorești poate atrage răspunderea penală în condițiile art. 287 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare. Pe de altă parte, Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 reglementează, în cuprinsul art. 24, o modalitate specifică de aplicare a unor amenzi în cazul neexecutării de bunăvoie a obligațiilor stabilite prin hotărârea judecătorească definitivă, în cadrul procedurii de executare silită din materia contenciosului administrativ.

În ceea ce privește fapta prevăzută la **art. 19 alin. (1) lit. e)**, precizăm că aceasta nu poate constitui contravenție, așa cum rezultă din partea introductivă a art. 19 alin. (1), întrucât, potrivit textului, respectiva faptă „se sancționează cu amendă judiciară conform prevederilor Codului de procedură civilă”.

Este necesară, de aceea, reanalizarea reglementării propuse, ținând seama și de faptul că trimiterea generică la dispozițiile Codului de procedură civilă nu îndeplinește cerințele de previzibilitate, accesibilitate și claritate specifice normelor juridice.

Precizăm că, în Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, amenda judiciară este reglementată în art. 187-191, astfel încât, pentru rigoarea exprimării, *în text trebuie să se facă trimitere în mod expres la dispozițiile vizate.*

24. Pentru un spor de rigoare normativă, este necesară reformularea art. 21, astfel:

„Art. 21. - **La data intrării în vigoare a prezentei legi, Hotărârea Guvernului nr. 1553/2004 privind unele modalități de încetare a practicilor ilicite în domeniul protecției intereselor colective ale consumatorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 695 din 30 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare se abrogă**”.

25. La art. 22 alin. (2), pentru a nu se încărca excesiv textul reglementării, este necesară eliminarea titlului actului normativ invocat în text, precum și datele de identificare ale editorialului în care acesta a fost republicat.

De asemenea, la alin. (3), pentru o exprimare proprie stilului normativ, propunem reformularea textului, astfel:

„(3) **Prevederile art. 16 se aplică numai cererilor prevăzute la art. 2 alin. (1), care au fost introduse începând cu data de 25 iunie 2023**”.

26. La art. 23 alin. (1) partea introductivă, recomandăm eliminarea expresiei „prima dată”, ca inadecvată în contextul dat.

Formulăm prezenta observație și pentru alin. (2) și (3).

27. La mențiunea privind transpunerea actului juridic european, pentru concordanță cu cerințele prevăzute de art. 45 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunem ca textul să debuteze astfel:

„Prezenta lege **transpune Directiva (UE) 2020/1828 ...**”.

28. La anexă, în situația în care există trimiteri către anumite elemente structurale dintr-un act normativ, respectiv articole, alineate, etc., acestea se vor reda înaintea datelor de identificare ale respectivului act normativ.

La pct. 2 sintagma de final se va reda sub forma „**cu modificările și completările ulterioare**”. Reiterăm observația pentru situațiile similare din prezenta anexă.

La pct. 5, semnalăm că actul normativ respectiv a fost abrogat în mod expres prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 140/2021 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri. Ca urmare, este necesară eliminarea respectivului punct, ceea ce are drept consecință necesitatea renumerotării punctelor subsecvente.

La actualul pct. 6, textul acestuia sa va reda, astfel:

„5. Art. 5, art. 6 alin. (2), art. 8 și art. 9 din Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, republicată, cu modificările ulterioare.”

La **actualul pct. 7**, textul respectivului punct se va reda „6. Art. 811-813, art. 815, art. 816, art. 824 și art. 826 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

La **actualul pct. 8**, textul se va reda „7. Cap. II art. 3 și Cap. III art. 4 și 5 din Legea nr. 245/2004 privind securitatea generală a produselor, republicată”.

La **actualul pct. 9** textul se va reformula astfel „8. Art. 84, art. 50 și 51, art. 60 - 63, art. 66 -75 din Ordonanța de urgență a **Guvernului nr. 111/2011** privind comunicațiile electronice, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012**, cu modificările și completările ulterioare”.

La **actualul pct. 16**, după titlul actului normativ se va insera textul „**aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010**”.

La **actualul pct. 19**, după titlul ordonanței se inserează sintagma „**aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010**”.

La **actualul pct. 20**, după titlul ordonanței se va insera sintagma „aprobată cu modificări prin Legea nr. 25/2015”, iar textul „cu modificările ulterioare” se va elimina.

Actualele pct. 24 și 25 trebuie comasate într-un singur punct, în redactarea: „**Titlul I și II din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare**”.

La **actualul pct. 27** acesta va debuta „26. Art. 14 și Secțiunea 1 din Anexa 3 ...”.

La **actualul pct. 28**, sintagma „cu modificările ulterioare” se va reda sub forma „cu modificările **și completările** ulterioare”.

La **actualul pct. 33** textul se va reda astfel „32. Art. 27 - 29, art. 31, 32, 34, 35, art. 36 alin. (1), (2) și (4), art. 37, art. 38, art. 42⁷, **art. 42⁸**, art. 42⁹, art. 61 și art. 91² alin. (1) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

La **actualul pct. 36** textul se va reda astfel „35. Legea nr. **74/2015** privind administrarea de fonduri de investiții alternative, cu modificările **și completările** ulterioare.”.

La **actualul pct. 37**, propunem următoarea redactare: „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2014 privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor încheiate cu profesioniștii, precum și pentru modificarea **și completarea** unor acte normative, cu modificările ulterioare, **aprobată cu modificări prin Legea nr. 157/2015, cu modificările și completările ulterioare**.”.

La actualul pct. 40 textul se va redacta sub forma „39. Art. 10-12 din Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, **cu modificările și completările ulterioare**”.

La actualul pct. 48, sintagma „cu modificările și ulterioare” se va reda „cu modificările și completările ulterioare.”.

La actualul pct. 55, textul se va redacta astfel:

*„54. Art. 3 alin. (1) pct.18, art. 4 alin. (21)-(23), art. 5 alin. (16), art. 12 alin. (1)-(4), (6) și (7), art. 13-16, art. 18, art. 23 alin. (1) și (2), art. 25 alin. (2)-(4), art. 26, art. 27 și art. 36 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, **cu modificările și completările ulterioare;**”.*

La actualul pct. 56, textul va avea următoarea redactare:

*„55. Art. 107 și secțiunile A și B din anexa nr. 1 la Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, **cu modificările și completările ulterioare;**”.*

La actualul pct. 65, textul se va reda după cum urmează:

„64. Art. 2 pct. 79-81, 94-97, 99, 100, 102-105, 111, 112, 121, 236, 237 și 255 din Legea nr. 198/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice și pentru stabilirea unor măsuri de facilitare a dezvoltării rețelelor de comunicații electronice”.

La actualul pct. 66, textul se va redacta astfel:

*„65. Art. 7, art. 14 alin. (1), art. 15 alin. (1) și art. 17 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 46/2019 privind operarea Sistemului de avertizare a populației în situații de urgență „RO-ALERT”, **aprobată prin Legea nr. 24/2021;**”.*

La actualul pct. 67, recomandăm eliminarea textului, având în vedere faptul că ipoteza juridică este deja prevăzută la actualul pct. 9.

La actualul pct. 68, textul se va redacta astfel:

*„66. Art. 1 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, **cu modificările și completările ulterioare;**”.*

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 200/06.03.2023